

Asia: VN/20721/2023

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi työttömyysturvalain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Lausuttavaa palkansaajan työssäoloehdon pidentämistä koskevasta muutoksesta? (TTL 5 luku)

Pidämme esitettyä muutosta perusteltuna ja kannatettavana. Toteamme lisäksi, että koska palkansaajan työssäoloehdon pidentäminen lähentää sitä merkittävästi yrittäjän työssäoloehdon kanssa, on hallituksen todennäköisesti helpompi toteuttaa ohjelmaansa siltä osin, kun sen tavoitteena on valmistella malli ns. yhdistelmävakuutuksesta puoliväliriiheen mennessä.

Lausuttavaa palkansaajan työssäoloehdon kertymistä koskevista muutoksista? (TTL 5 luku ja asetusmuutokset)

Pidämme myös tältä osin esitystä perusteltuna ja kannatettavana. Myös tämä esitys helpottaa ns. yhdistelmävakuutuksen mallin valmistelemista.

Lausuttavaa ansiopäivärahan perusteena olevan palkan määrittelystä? (TTL 6 luku ja asetusmuutokset)

Pidämme esitystä perusteltuna ja kannatettavana.

Lausuttavaa TTL 5 ja 6 luvun muutosten vaikutuksesta työttömyysetuuden maksamisen työvoimapolitiittisiin edellytyksiin? (TTL 2 ja 2 a luku sekä 14 luvun 1 c §)

Pidämme esitystä perusteltuna ja kannatettavana.

Lausuttavaa työttömyysetuuden sovittelun suojaosasta luopumisesta? (TTL 4 luku)

Sovittelun suojaosa on yksittäisissä tilanteissa parantanut jossain määrin kokonaan työttömän henkilön kannustimia ottaa vastaan osa-aikaista työtä. Samalla se on kuitenkin asettanut rajan, jolla työnteon lisääminen ei olekaan ollut enää kannattavaa. Suojaosan kokonaistyöllisyyttä parantavasta vaikutuksesta ei ole tutkimustietoa ja työttömän kannustimet tehdä osa-aikaista työtä ovat ilman suojaosaakin kohtalaisen hyvät. Esitystä voidaan siten pitää perusteltuna ja kannatettavana. On kuitenkin syytä jatkossa tarkasti seurata tämän vaikutuksia työllisyyteen.

Lausuttavaa lapsikorotusten poistamisesta? (TTL 6 ja 7 luku)

Pidämme esitystä perusteltuna. Esityksen mukaan muutoksen bruttovaikutus lapsiperheiden käytössä oleviin tuloihin on työttömyysetuuden leikkausta pienempi, sillä muutos vaikuttaisi voimakkaasti toimeentulotukeen ja yleiseen asumistukeen, joita siis maksettaisiin jatkossa enemmän. Jatkossa on syytä tarkastella kokonaisuutena lapsiperheiden käytössä olevia tuloja ja niiden vaikutuksia lasten hyvinvointiin.

Lausuttavaa omavastuuajan pidentämisestä? (TTL 5 ja 7 luku)

Pidämme esitystä tältä osin perusteltuna ja kannatettavana.

Lausuttavaa esityksen taloudellisista ja kansalaisvaikutuksista (ml. vaikutukset julkiseen talouteen, työllisyyteen ja kuntiin)?

Hallituksen tavoite julkisen talouden vahvistamiseksi edellyttää selkeitä toimia heti ja viipymättä. Mitä korkeampi velka meillä on, sitä suurempi osa verovaroista menee velan hoitoon. Tämä on myös talouskasvulle haitallista, kun rahat valuvat velkarasituksen maksuun. Siksi velkaantumisen kuriin laittaminen on tärkeää. Osana julkisen talouden tasapainottamista tulee tarkastella myös työttömyysturvajärjestelmää. Ehdotettujen muutosten staattinen vaikutus on esityksen mukaan valtion ja kuntien taloutta heikentävä. Muutosten arvioidaan kuitenkin lisäävän työllisyyttä ja tätä kautta vahvistavan julkista taloutta 550 miljoonalla eurolla ja tämä merkitsisi myös valtion ja kuntien talouden huomattavaa kohentumista. Pidämme vaikutusarviointeja uskottavina ja niiden tukevan sitä, että esitetyt muutokset on syytä saattaa voimaan mahdollisimman pian.

Lausuttavaa muista vaikutuksista (ml. vaikutukset viranomaisiin ja yrityksiin)? TE-hallinnon henkilöstöä edustavaa tahoa pyydetään arvioimaan vaikutuksia TE-hallinnon henkilöstöön ja sen tehtäviin, erityisesti TTL 14 luku 1 c §:n osalta.

Ehdotetut muutokset parantaisivat työnteon kannustimia ja siten työvoiman saatavuutta yrityksiin. Muutoksilla olisi vaikutusta työttömyysvakuutusmaksun tasoon laskevasti mikä pienentää yritysten työvoimakustannuksia. Pidämme vaikutusarviointeja myös tältä osin uskottavina ja niiden tukevan sitä, että esitetyt muutokset on syytä saattaa voimaan mahdollisimman pian.

Lausuttavaa siitä miten muutosten vaikutuksia voitaisiin seurata ja arvioida jälkikäteen?

-

Lausuttavaa voimaantulosta ja siirtymäsäännöksestä?

-

Muuta lausuttavaa esityksestä?

-

Hellsten Harri
Suomen Yrittäjät ry